

प्रभाव दैनिक

National Daily

जनसंख्यालाई शक्ति र साधनो
रूपमा उपयोग गर्ने ।

- जनसंख्याको असमान वितरणलाई रोकी,
- आप्रवासीको समस्या समाधान गरी,
- लैंगिक समानताको कायदा गर्ने,
- सीमान्तर्कृत र लोपोन्मुख अवस्थामा रहेका जनसंख्याको संरक्षण गरी,
- व्यवस्थित बसेवास गर्ने र माराठा,
- अव्यवस्थित बसेवासबाट पर्यावरणमा पर्ने प्रभाव न्यूनीकरण गरी,
- बस्ती विकासलाई व्यवस्थित गर्ने ।

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

वर्ष ११ अंक १३

काठमाडौं

बुधवार, ९ साउन २०८१

Prabhab National Daily

Wednesday, July 24, 2024

www.prabhabonline.com

पृष्ठ ८

मूल्य रु. ५।-

सिमलताल घटना

त्रिशूलीमै बग्यो जितेन्द्रको सपना

सल्हीको रामनगरस्थित घरमा जितेन्द्र रामका आफन्त ।

तस्विर: रासस

■ सिंगबबाहुदुर थापा

बरहथवा (सल्ही)- गत असार २८ गते विहान चितवनको भरतपुर महानगरपालिका-२८ स्थित नारायणगढ-मुग्लिन सडकको सिमलतालामा पहिरो खस्ता दुईवटा बसमा सवार ६५ वर्षी यात्रुले अकालमै ज्यामा गुमाउनुपर्यो । नदीमा बसमै धैरोको जीवनमा केही गर्न सपना बिलायो भने उनीहरूका परिवारले सदस्यमात्र गुमाएनन्, बच्चा आधार पनि सधैका लागि अन्य भाइको छ ।

सल्हीको रामनगर गाउँपालिका-३ का जितेन्द्र रामको विदेशमा कमाएर परिवारको पेट पाल्ने सपना पनि सोही घटनामा विलान भयो । परिवारको अनुसार जितेन्द्र गाउँदै अर्का (हाल बेत्ता) साथी रामा दाससंगै वैदेशिक रोजगारीको तयारीमा थिए । उनी म्यानापारब कम्पनीले विदेश जानुपूर्व गरिने स्वास्थ्य परीक्षण गर्न बोलाएपछि असार २४ गतेमात्र काठमाडौं पुरोका थिए । स्वास्थ्य परीक्षण गरी घर फर्कै गर्दा असार २८ गते फिर्सीमसेमा उनी सवार बस पहिरोमा परेर त्रिशूलीमै बग्यो बज्जात गराएको छ । पांच

वैदेशिक रोजगारीमा जान काठमाडौंमा स्वास्थ्य परीक्षण गरी घर फर्कै गर्दा असार २८ गते जितेन्द्र राम सवार बस पहिरोमा परेर त्रिशूलीमा खसेको थियो । विदेशमा कमाएर परिवारको पेट पाल्ने उनका सपना पनि सोही घटनामा विलीन भयो ।

बसेको थियो । जितेन्द्रले २७ गते साँझ ७ बजेतर आफू घर आउँदै गरेको परिवारमा जानकारी गराएका थिए । परिवारसंगको जीवनमा विदेशिक रोजगारीको तयारीमा थिए । उनी म्यानापारब कम्पनीले विदेश जानुपूर्व गरिने स्वास्थ्य परीक्षण गर्न बोलाएपछि असार २४ गतेमात्र काठमाडौं पुरोका थिए । स्वास्थ्य परीक्षण गरी घर फर्कै गर्दा असार २८ गते फिर्सीमसेमा उनी सवार बस घटनाले दुलो बज्जात गराएको छ । पांच

घर घडेरीमा बनेको घुसको घरमा उनका बुवा, ठूलोबुवा र आफ्नोसमेत गरी १७ जनाको परिवारले मुस्किलले ओत लागेको छ । भत्तिजाले विदेशबाट कमाएर परिवार पाल्छ भनेको ठूलो बुवा सरपलाल महरा सम्बन्धित । पांडित परिवार अर्कै उनीहरू फकिने आशमा बिसरेका छन् । वेतामध्ये बरहथवा नगरपालिका-३, माझी टोलाका १८ वर्षका रमित कुशबार माझी र जितेन्द्र रामको मात्र शब फेला पंखो हो । रामनगर गाउँपालिका-३, का रामा दास र कविलासी नगरपालिका-८, का रवीन्द्र साहको अर्कै अतोपतो छैन । यतिका दिन भइसबदासमेत फेला नपरेका उनीहरू जीवित फेला पनि परिवारले आश मारिसकेका छन् । बेपता रामा दासको बुवा शुकबार माझी मलेसियाबाट चितवन आएर ढोकाको छन् । उनी १० वर्षदेखि रोजगारीको सिलसिलामा थिए भने उनका दाजुसमेत वैदेशिक रोजगारीका कममा मलेसियामै छन् ।

आर्थिक संकटबाट गुजिरहेको जितेन्द्रको परिवारमा यस घटनाले दुलो बज्जात गराएको छ । पांच

(क्रमश: पृष्ठ २ मा)

संविधान संशोधन गर्दा
समावेशिताको कुरालाई अभियानी बलियो बनाउनुपर्न जर्सी छ । यसका लागि निर्वाचन प्रणाली नै सुधार गर्नुपर्छ ।

■ डा. शेखर कोइराला
नेता, नेपाली कांग्रेस

■ ■ ■

कर्सैले उपहार दिएको होइन समानुपातिक र समावेशिता । जनताको रगतसँग साटिएको व्यवस्था फाल्न माओवादीले दिँदैन । माओवादी त्यसविरुद्ध उभिन्छ ।

■ सुदूर किराती
प्रतिनिधिसभा सदस्य
माओवादी केन्द्र

■ ■ ■

■ जेही योजन

काठमाडौं- नेपाली कांग्रेस र नेपाली एमालीटीको सत्ता सहकार्य स्वामाविक भए पनि समानुपातिक निर्वाचन प्रणाली हटाउने समानिताले नेपाली राजनीतिलाई तर्फीत बनाएको छ । विशेषगरी पहिचान र समावेशिताको पक्षधर प्रमुख प्रतिपक्षी दल नेपाली माओवादी केन्द्र यो विधालाई लिए बढी संरक्षित बनेको छ । संविधान संशोधन गर्दै उक्त व्यवस्था हटाउन कांग्रेस-एमाले दुइ वैदेशिक माओवादीले राजनीतिक प्रणाली हटाउन नदिने माओवादी केन्द्रको चेतावनी दिइयेको छ ।

३ असोज २०७२ मा जारी

संविधानमा प्रत्यक्ष र समानुपातिक समावेश गरिएको मिश्रित निर्वाचन प्रणाली हुने उल्लेख छ । सोही प्रणालीलाई अनुसार निर्वाचन आयोगले ४ मासिर २०७९ र २०८४ मा गरी दुईपटक निर्वाचन सम्पन्न गरिसकेको छ । ४० प्रतिशत समानुपातिक प्रणालीबाट प्रतिनिधित्व हुने गरेको छ ।

समानुपातिक निर्वाचन प्रणालीबाट प्रतिनिधित्व हुने गरेको छ । 'संविधान संशोधन गर्दा समावेशिताको कुरालाई अभियानी बलियो बनाउनुपर्न जर्सी छ' उनले नेपाल प्रतिशत समानुपातिक निर्वाचन प्रणालीलाई विद्युक्तिकरण गरिएको सरोकरवाहाहालको टिप्पणी छ । नेताले आफ्ना श्रीमती, बहिनी, साली, सालोदेखि वैसाको खोलो बगाउने व्यवसायीलाई समानुपातिक सासद बनाउने प्रचलन नै भएको उनीहरू बताउँछन् । खासामा राज्यको नीति निर्माण तहमा आइन्पुरोका वर्ग, जाति, क्षेत्र र समुदायबाट गराउन समानुपातिक निर्वाचन प्रणाली अंतिकर गरिएको हो । जसलाई प्रश्न उठाए अब्रियो विशेषज्ञ तहमा आइन्पुरोका वर्ग, जाति, क्षेत्र र समुदायबाट गराउन समानुपातिक निर्वाचन प्रणाली अंतिकर गरिएको हो । जसलाई प्रश्न उठाए अब्रियो विशेषज्ञ तहमा आइन्पुरोका वर्ग, जाति, क्षेत्र र समुदायबाट गराउन समानुपातिक निर्वाचन प्रणाली अंतिकर गरिएको हो ।

समानुपातिक र समावेशितालाई

प्रत्यक्षमार्फत नै समानुपातिक समावेशितालाई सम्बोधन गर्न चुनौती । समावेशितालाई सुनिश्चित गर्ने कांग्रेस-एमालोको दाबीमा आशका । समावेशितालाई खलल पुग्नेगरी समानुपातिक प्रणाली हटाउन नदिने माओवादी केन्द्रको चेतावनी

घटक कांग्रेस-एमालोले जनाएका छन् । यी दुई दलले प्रत्यक्षतर्फको निर्वाचन क्षेत्र बढाउने र प्रत्यक्षक्षात्रै समानुपातिक समावेशितालाई सुनिश्चितता गर्ने गर्ने आएका छन् ।

प्रभावसंग सम्बन्धित कराकोनीका कममा एमाले सचिव योगेश्वरमार भट्राईले प्रत्यक्षक्षात्रै महिला, आदिवासी, दलित, थारु, मुस्लिम, मधेसी, अलमस्यक र चिन्हावारको प्रतिनिधित्व सुनिश्चित गर्न सकिने बताए । 'ललितपुरमा चुनाव क्षेत्र छन् । त्यसमध्ये एउटामा आदिवासी जनसाधारित र एउटामा महिला भयो भने अर्को निर्वाचन क्षेत्रबाट सबै जाति प्रतिस्पर्य गर्न पाउने गर्न सकिन्दै, यस्तो अभ्यास भारतमासमेत हुने गर्दै, 'उनले प्रभावसंग भन्ने, 'अनि, यसो गर्दा समावेशिता सम्बोधन भएन ।'

समानुपातिक निर्वाचन प्रणालीमा नेपालसहित संघातक प्रणालीमा गएका देशहरूमा जानुपर्ना छ । तर, नेपालको सन्त्वनमा समानुपातिक निर्वाचन प्रणालीलाई विद्युक्तिकरण गरिएको सरोकरवाहाहालको टिप्पणी छ । नेताले आफ्ना श्रीमती, बहिनी, साली, सालोदेखि वैसाको खोलो बगाउने व्यवसायीलाई समानुपातिक सासद बनाउने प्रचलन नै भएको उनीहरू बताउँछन् ।

जुन उद्देश्यले समानुपातिक निर्वाचन प्रणाली कार्यान्वयनमा ल्याइयो, ठीक प्रिपरी दिशामा राजनीतिक नेतृत्व अधिक बढे ।

जुन उद्देश्यले समानुपातिक निर्वाचन प्रणाली कार्यान्वयनमा ल्याइयो, ठीक प्रिपरी दिशामा राजनीतिक नेतृत्व अधिक बढे ।

(क्रमश: पृष्ठ २ मा)

सन्दर्भ: वैदेशिक रोजगार

एक वर्षमा रोजगारीका लागि साडे सात लाखले छाडे देश विदेशिमध्ये पाँच लाखभन्दा बढी दक्ष श्रमिक

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- वैदेशिक रोजगारीका लागि एक वर्षमा सीपुकृ दक्ष श्रमिकको रूपमा पाँच लाखभन्दा बढी नेपाली युवा विदेशिको छन् । वैदेशिक रोजगार विभागले सार्वजनिक गरेको तथ्याकालनुसार गत आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा नयाँ तथा पुनः श्रम स्वीकीले लिएर पाँच लाख

अर्थमन्त्रीलाई कर्मचारीको सुझाव

अर्थतन्त्रका ४६ चुनौती सामना गर्न २९ क्षेत्रमा सुधार आवश्यक

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- मुख्यमन्त्रीलाई कर्मचारीको सुझाव अर्थतन्त्रका देखिएका चुनौती र समाचानका उपायबाटे अर्थमन्त्रालयका कर्मचारीहरूले अर्थमन्त्री विण्णप्रसाद पौडेललाई ब्रिफिङ गरेको छन्। मन्त्रालयले आज प्रेस नोट जारी गर्दै विभिन्न चुनौती पहिचान भएका र ती चुनौती समाचानका लागि चालुपर्ने कमदवारे पनि अर्थमन्त्री पौडेललाई जानकारी गराइँको उल्लेख गरेको छ।

अर्थमन्त्रालयका नजरमा नेपालको अर्थतन्त्रमा विशेष गरी ४६ वटा चुनौती छन्। ती चुनौतीलाई सामना गर्न २९ वटा क्षेत्रमा क्रम चालन जस्ती छ, मन्त्रालयको प्रेस नोटमा भनिएको छ, 'अर्थतन्त्रमा देखा परेका चुनौती र तनलाई सामना गर्न उपायसम्बन्धी अर्थमन्त्रालयका सचिव र सहसंचिवले उपराधिन तथा अर्थमन्त्री विण्णप्रसाद पौडेललाई ब्रिफिङ गरिसकेका छन्। उपप्रधान तथा अर्थमन्त्री पौडेलले समस्या र चुनौतीहरूको प्राथमिकीकरण गरी सामाधान गर्दै अधिक बढ़ने बताउनु भएको छ।'

मन्त्रालयले पहिचान गरेका चुनौती

विद्यमान अर्थतन्त्रमा विभिन्न ४६ वटा चुनौती रहेको मन्त्रालयले जेनाएको छ। साधन-स्रोत उपलब्धताको अनुपातमा आर्थिक क्षेत्रको वृद्धि कम हुनु, बचत, उपयोग र लगानी वृद्धि दर न्यून रहनु, वित्तीय क्षेत्रको साधन खोत पर्याप्त मात्रामा उत्पादनमूलक क्षेत्रमा लगानी हुन नसक्नु, आयात/निर्यात अनुपात र उच्च रहनुलगायतका चुनौती पहिचान भएको हुन्।

त्वारी, आर्थिक वृद्धि अस्थिर एवम् न्यून रहेको, बढ़दो लगानी आवश्यकता र न्यून कुल ग्राहस्य बचत तथा अर्थतन्त्रका विषयलाई पनि मन्त्रालयले अर्थतन्त्रका विषयमान समस्याका रूपमा पहिचान गरेको छ।